

Duben 2009

Prezident Obama představil v Praze vizi světa bez jaderných zbraní

Prezident Obama se svou ženou Michelle na Pražském hradě (foto: Tomas Krist)

Americký prezident Barack Obama byl 4. a 5. dubna v Česku. Na Pražském hradě přednesl projev, ve kterém představil ambiciózní plán na jaderné odzbrojení. Ve své řeči navrhl opatření ke snížení nebo případně odstranění jaderných zbraní, zastavení šíření tohoto druhu výzbroje do dalších zemí a zabránění teroristům v získání nukleárních střel nebo materiálu. Prezident Obama také uvedl, že nebude nutné budovat protiraketový štít, pokud Írán odstoupí od svého vojenského jaderného programu. Podle něj je nutné dodat větší váhu smlouvě o nešíření jaderných zbraní, na druhou stranu však také zajistit přístup k mírovému využití nukleární energie. „A právě tak, jako jsme ve 20. století bojovali za svobodu, musíme se spojit ve prospěch práva všech lidí žít v 21. století oproštěni od strachu. A jako jaderná mocnost - jako jediná jaderná mocnost, která atomovou zbraň použila - mají Spojené státy

morální odpovědnost konat. Nemůžeme v tomto úsilí sami uspět, ale můžeme je vést a zahájit. A tak dnes jasně a s přesvědčením prohlašuji, že Amerika se zavazuje usilovat o mír a bezpečí světa bez jaderných zbraní. Nejsm naivní. Tohoto cíle nebude dosaženo rychle - možná to nebude za mého života. Bude to vyžadovat trpělivost a vytrvalost. Ale musíme také ignorovat hlasy, které nám říkají, že se svět nemůže změnit.“ Obama se také v Praze zúčastnil summitu EU-USA, na kterém Evropu vyzval k přijetí Turecka do EU a k tomu, aby se ujala části vězňů z Guantánama.

Deset let po vstupu Česka do NATO

Velvyslanectví USA podpořilo mezinárodní konferenci „Deset let od rozšíření NATO: Úspěchy, výzvy a vyhlídky“, která se konala 12. a 13. března v Senátu. Její účastníci se

shodli na tom, že NATO je nejúspěšnější aliancí svého druhu na světě. Bývalá americká ministryně zahraničí Madeleine Albrightová při vzpomínce na den, kdy před deseti lety Polsko, Maďarsko a Česká

Bývalá ministryně zahraničí Madeleine Albrightová v Praze 13. března (foto: Michal Stichauer)

Republika vstoupily do NATO, zdůraznila nutnost vysvětlovat koncept aliance mladým lidem včetně toho, proč je toto uskupení důležité a o co usiluje. Vrchní velitel spojeneckých sil v Evropě generál John Craddock mluvil o potřebě jednoty jako základního elementu NATO. Účastníci konference se shodli na tom, že stabilní Afghánistán je aktuálním a legitimním cílem úsilí NATO. Severoatlantická aliance byla založena v roce 1949 podpisem Washingtonské smlouvy, jež zakotvila vznik bezpečnostní organizace západních demokracií jako odpověď na poválečnou situaci v Evropě. Základem paktu

je zejména článek 5, podle kterého je ozbrojený útok proti jedné zemi považován za útok proti všem.

Český farmář spokojen s geneticky upravovanou kukuřicí

Jedním z průkopníků pěstování geneticky upravované kukuřice v České republice je Vítězslav Navrátil, vlastník farmy Rostěnice, a.s. na jižní Moravě. S biotechnologickou kukuřicí začal v roce 2005 a tato plodina nyní zaujímá 600 z celkových 8000 hektarů jeho polí. „S jejím odbytím nemáme žádný problém. Cena geneticky upravované kukuřice je podobná jako u obvyklé, je přitom mnohem odolnější vůči škůdcům a nemocem. To nám ušetří spoustu peněz, protože ji můžeme sklízet později a nemusíme utrácet za její sušení,“ uvedl Navrátil. Česko podle něj svým přístupem k pěstování geneticky upravovaných plodin patří v Evropské unii k liberálním zemím a ministerstvo zemědělství tento druh podnikání podporuje. „Chtěli bychom, aby bylo schváleno více

Rostěnická sila plná kukuřice na export nedaleko Slavkova u Brna (foto: Rostěnice, a.s.)

druhů plodin. Nejprve se ale musí změnit politika Evropské unie, která je konzervativní. Proti jsou například Rakousko a Řecko. Rozvoj se však nedá zastavit a my doufáme, že unie jako celek nakonec pochopí, že tohle je do budoucna jediná cesta.“ Farmář tvrdí, že se od místních obyvatel nesetkal v souvislosti s geneticky upravovanou kukuřicí se žádnou kritikou. „Proti jsou častěji politici než zemědělci nebo spotřebitelé.“ Zhruba dvě třetiny domácí geneticky upravované kukuřice míří na český trh k dalšímu zpracování jako krmivo pro hospodářská zvířata a zbytek se vyváží, zejména do Německa. Loni v Česku pěstovalo tento druh kukuřice 170 farem na 8300 hektarech půdy. Evropská unie nyní povoluje pěstování pouze jedné geneticky upravované plodiny – kukuřice s označením MON 810.

Volker: NATO se za posledních 10 let dramaticky změnilo

Americký velvyslanec při NATO Kurt Volker řekl 13. března v interview pro americké velvyslanectví, že Severoatlantická aliance se za posledních 10 let dramaticky proměnila a přizpůsobila se novým výzvám.

Velvyslanec Volker si čte dopisy v afghánské sekci Rádia svobodná Evropa (foto: Jakub Hornek)

„V roce 1995 mělo NATO 16 členů, nebylo součástí žádného partnerství a neposílalo vojáky do ostrých akcí. Letos má 28 členů a partnery ve střední Asii, na Kavkaze, Středním východě, Maghrebu, v Austrálii a v Japonsku. Působí na Balkáně a

v Afghánistánu a v Iráku cvičí bezpečnostní síly. Mezi další aktivity NATO patří různé speciální operace, například proti pirátům u afrického pobřeží,“ uvedl Volker. Velvyslanec poznamenal, že Česko je v rámci aliance nejenom „konzumentem bezpečnosti, ale také k ní výrazně přispívá.“ I když může být aliance na svou šedesátiletou historii pyšná, nesmí podle Volkera usnout na vavřínech. Je nutné, aby se zabývala novými bezpečnostními hrozbami v oblastech, jakými jsou energetická bezpečnost, kyberterorismus a zhroutené státy. „NATO musí najít způsob, jak těmto rizikům dlouhodobě čelit,“ uvedl Volker, který Prahu navštívil u příležitosti 10. výročí vstupu ČR do aliance, sešel s představiteli ministerstva zahraničí, prohlédl si nové sídlo Rádia Svobodná Evropa a zúčastnil se panelové diskuze o roli a výzvách NATO ve 21. století.

Zpravodajové se hlásí z válečné zóny

Dva čeští novináři, Jakub Szantó z České televize a Jan Novák z televize Prima, strávili koncem února a počátkem

března několik dnů v nestabilních oblastech Iráku a Afghánistánu, odkud posílali reportáže do svých redakcí a

také na web amerického velvyslanectví v Praze. Szantó vysílal z provin-

cie Dijala v Iráku a Novák z Kábulu v Afghánistánu. Jejich cesta byla organizována prostřednictvím zvláštního programu americké vlády určeného zahraničním médiím. Více informací na <http://prague.usembassy.gov>.

Choreografka představila americký jazz

V Americkém centru jsme 19. března vstoupili do světa amerického jazzu a tance s vynikající choreografkou a stepovou tanečnicí Katherine Kramerovou z Miami. Katherine doprovodil uznávaný český jazzový kytarista Jaroslav Kantor a společně s diváky vytvořil atmosféru 30., 40., a 50. let, kdy se step dostal do popředí zájmu televizního a filmového průmyslu. Kramerová vystoupila se svým programem 18. března i na brněnské konzervatoři a JAMU a v Moravské zemské knihovně pak

hovořila o americkém stepu a jeho spojení s jazzem. Choreografku proslavila stepová vystoupení, na nichž spolupracovala s řadou hudebníků a tanečníků. V březnu pracovala Kramerová v rámci Fulbrightova stipendia na pražské HAMU na projektu svého pobytu v Česku.

Kramerová tančí se studenty v Americkém centru (foto: Michal Stichauer)

Starší pasy s vízy k cestám do USA stále platí

Cestující do Spojených států, kteří mají starší pasy neobsahující biometrické údaje ale s platnými americkými vízy, stále mohou na tyto doklady cestovat do USA, dokud nevyprší platnost pasu nebo víza (co přijde dřív). Nemusejí také žádat o registraci ESTA. Pokud český občan chce využít bezvízový program, musí si zažádat o registraci v Elektronickém systému cestovní autorizace (ESTA). V takovém případě musí mít biometrický pas, který české úřady vydávají od září 2006.

Očekávané události

- 20. dubna Předvolební průzkumy Johna Zogbyho v USA. Americké centrum, 17:00
- 23. dubna Století quiltů – Umění patchworku s Janou Lalovou, A.C., 18:00